№ 960 ხუთშაბათი, 11 ნოემბერი. 1896—1899 ხუთშაბათი, 11 ნოემბერი. № 960

სტამბა და რედაქცია ტფილისი, სასახლის ქ., სათ.-აზნაურო ქარვასლა

ელის-მომწერნი გაზეთის დაპაკვეთად მიმართავენ რედაქციას დილის 10—3 საათამდე და საღამოს 6—დან „წ. კ. საზ." წიგნის მაღაზია.

ხელ-მოუწერაგ წერილებს რედაქცია არ ბეჭდავს.

პირის-პირ მოლაპარაკება რედაქტორთან შეიძლება ყოველ დღე.

ტელეფონი № 363

ცნობის ფურცელი

ყოველ-დღიური გამოცემა

გაზეთის ფასი
ერთის წლით 6 მან., ერთი თვით 60 კაპ.
თითო ნომერი 3 კაპიკი
ფასი განცხადებისა
ჩვეულებრივი სტრიქონი პირველ გვერდზე 10 კაპ., მეოთხეზე—5 კ.

Типографія и редакція „Цнобисъ Пурцели" Тифлисъ, Дворцовая ул. д. Дворянства. Телефонъ № 363

წლის დამლევამდე
გაზეთი „ცნობის ფურცელი"
ეღირება 1 მან. 50 კაპ.

ქართული თეატრი
ხუთშაბათს, 11 ნოემბერს,

არტისტი ქალის კნ. ბარბარე ავალიშვილის სასარგებლოდ

ქართული დრამატიული საზოგადოების არტისტებისაგან წარმოდგენილი იქნება ქალბ. მ. მ. საფაროვ აბაშიძის მონაწილეობით

ორი ობოლი

დრამა 5 მოქმედებად და 6 სურათად, თარგ. ა. ცაგარლისა.

მონაწილეობას მიიღებენ: ქ.ქ. მ. საფაროვისა, ან. აბაშიძე, გაბუნია-ცაგარლისა. ნიჟარაძე; ბ.ბ. კ. მესხი, ყიფიანი, სვიმონიძე, გევევანოვი, შათირიშვილი, ადამიძე, მძინაროვი და სხვ.

ადგილების ფასი ჩვეულებრივია.

დასაწყისი 8 საათზე.

რეჟისორნი: ვ. აბაშიძე და ქ. მესხი.

სამკურნალო და ამბულატორია
ს. ბ. თოფურიასი
ქუთაისში.

სამკურნალოში 50 საწოლია ავადმყოფთათვის მიიღებიან ავადმყოფნი: შინაგანსა, ნერვებს, საქირურგო, თვალისა და დედათა ავადმყოფობისანი,

ვადამდებ სენით ავადმყოფნი, არ მიიღებიან.

ავადმყოფთ სინჯავენ დილის 11 საათიდგან ნაშუადღევის 3 საათამდე. შინაგან და ნერვების ავადმყოფობას სწამლობს ს. ბ. თოფურია. საქირურგო თვალებ-ავადმყოფობას და სიფილისს ფ. ქ. ზერრატი.

დედათა ავადმყოფობას მკურნალი ქალი მ. თ. კოგანი.

ამბულატორიასთან არის კაბინეტი. საექიმო და საბაქტერიოლოგიო გამოკვლევისათვის, ელექტრონით წამლობისათვისა და მასაჟისათვის

სამკურნალოს დირექტორი ს. ბ. თოფურია

Лѣчебница С. В Топуріа въ Кутаисѣ.

ახალი ამბავი

*** ტფილისის საკომერციო სასწავლებელი როგორც მკითხველებმა უწყიან, გარდაწყვეტილია ტფილისში გახსნან საკომერციო სასწავლებელი. ამ საქმისათვის დანიშნულ იქმნა კომისია, რომელმაც გადასწყვიტა ამ სასწავლებლის დირექტორად მოწვეულ იქნეს ქ. ოდესის საკომერციო სასწავლებლის დირექტორი ბ. ფიშერი. ამ დღეებში ბ ნ ფიშერისაგან კომისიას მოუვიდა წერილი, რომელშიაც იწერება, რომ ყაბულსა ვარ ამ ადგილის დაჭერისაო.

ეხლა არ იციან ეს სასწავლებელი როდის გაიხსნება. ეს სულ არის დამოკიდებული იმაზედ, თუ როდის ჩამოვა ბ-ნი ფიშერი.

*** არჩევნები. 8 ამ თვეს ქალაქის საბჭოში მოხდა არჩევნები გამგეობის წევრებისა სამაგიეროთ ბ.ბ შესტაკოვისა და ვ. ნ. ჩერქეზიშვილისა, რომელთაც სამსახურის ვადა გაუთავდათ. ყუთის დადგმა არავინ ისურვა ამ თანამდებობაზე, გარდა ისევ ამ პირთა, რომლებიც ხელმეორედ ამორჩეულ იქმნენ.

*** ნ. გ. ზუბალოვის სტიპენდიები. 5 ნოემბერს, მოხდა კენჭის ყრა თუ ვინ უნდა იყოს მიღებული გარდაცვალებულ ნ. გ. ზუბალოვის სტიპენდიაზე. კენჭი ერგო გორის მაზრის აზნაურის შვილს მიხეილ თუხარელს.

*** ყასბების თავგასულობა თუმცა ქალაქის საბჭომ დაამტკიცა, რომ ცხვრის ხორცი გაიყიდოს გირვანქა 7 კაპეიკათ, მაგრამ ქალაქის ყასბები ამ ხორცში თხოულობენ გირვანქაზე 8—9 კაპეიკს. ყასბები ამბობენ ამაზე იაფით ხელს არ მოგვცემსო. საჭიროა ამ ვაჟბატონების თავგასულობას ბოლო მოეღოს.

*** ოლქის სასამართლოს სესიები. ტფილისის ოლქის სასამართლოს განყოფილება გავიდა გუშინ 10 ნოემბერს საქმეების გასარჩევათ: ქ. ახალციხეში და იქიდგან ქ. ახალქალაქში. თავ-მჯდომარეთ იქმნება ბ-ნი პ. ი. ბოლაევსკი და წევრათ პ. ვ. პადალკო.

*** მ. მ. შარიგინი. (ტფილისის ოლქის სასამართლოს თავმჯდომარე) 9-ს ამ თვეს დაბრუნდა ტფილისში სოფ. შულავერიდგან.

*** საქველ-მოქმედო საქმე. დიდის მაღლობის ღირსია კნეინა მაკინე ამერაჯიბისა, რომელმაც დიდი ღვაწლი გასწია თავისი ქველმოქმედებითი მიზნით და შეუდგა მოგროვებას, იმ დამშეულთა სასარგებლოდ, რომელიც მიაყენა წრეულს ზაფხულს მოულოდნელმა მედგარმა სეტყვამ, გორის მაზრის რამდენიმე სოფელს და მთლად გაანადგურა მთელი წლის მოსავალი, რომელნიც ულუკმა-პუროდ დასტოვა თექვსმეტ-ჩვიდმეტი სოფელი. და აი, ამისათვის დიდათ პატივცემულმა და ქველ-მოქმედმა ქალმა კნ. მაკინე ამერაჯიბისამ არ დაიშურა თავისი უანგარო სამსახური და თავისი ფეხით დადის ახლო-მახლო სოფლებში, რათა ყველას აუწყოს იმათი დღევანდელი კარზე სიმშილის მიყენება ბუნების მკაცრ მოვლენისაგან. რასაკვირველია, ვისაც კი გული შესტკიოდა თავიანთ მოძმეთთვის არ დაიშურეს თავიანთ ქონებიდან ცოტ-ცოტა წვლილი, როგორც თავად-აზნაურობამ, ისე გლეხკაცობამ, ვის რა შესწევდა ქონებისა და გვარად ყველა აძლევდა: ფულს, პურს, სიმინდს და ქერს; ორ ჩანახიდან დაწყობილი ერთ კოდამდის არავინ იშურებდა დამშეულთა ხელის გასაწვდენად ვუსურვებთ დიდათ პატივცემულს და მხნე ქალს კნ. მ. ამერაჯიბისას ამ მეთაურობისათვის ჩვენდა საკეთილდღეოდ. ჩვენ სრული იმედი გვაქვს, რომ სხვებიც გულმოდგინეთ მოეკიდებიან და შეეწევიან ამ მწე ხალხს.

სვ. ე—შვილი.

სასამართლოს მატიანე

1) თავ. გ. ი. მუხრან ბატონის საქმე.

ადრევე შევატყობინეთ მკითხველებს, რომ ოლქის სასამართლომ გადასდო თავისი გარდაწყვეტილება შესახებ კ. ზ. პლიუჩევსკის დავაზედ 100,000 მანეთზედ კ. ი. მუხრან-ბატონზედ. მუხრან-ბატონმა გამოაცხადა, რომ პლიუჩევსკისაგან წარმოდგენილი დაწერილი პირობა ყალბიაო. ექსპერტიზამ გარდასწყვიტა, რომ ამ პირობაში სიყალბე არა არის-რაო რისთვისაც ეს საქმე დაბრუნდა გასარჩევად, როგორც დავა, ოლქისავე სასამართლოში. სასამართლოში მუხრან ბატონის ვექილმა ნაფიცმა ვექილმა ი. ა. გუნცაძემ გამოაცხადა, რომ ამ პირობაზედ ხელის მოწერის სიყალბეზედ სრული გამორკვევა და ექსპერტიზა არ მოხდაო, რისთვისაც ითხოვა ახლად მოახდინონ სრული ექსპერტიზა და აგრეთვე ამ საგანზე საკითხველად იყვნენ მოწმები ოლქის სასამართლომ გარდასწყვიტა ხელ-ახლად მოხდეს ექსპერტიზა და რაც შეეხება მოწმების კითხვას უარი გ[illegible]ცხადეს. ბ-ნ პლიუ-

ჩევსკის ვექილ ბ-ნ შონს ნება მიეცა წარმოადგინოს სასამართლოში, მუხრან-ბატონის ხელ-მოწერილი ქაღალდები პოლტაოიცკის ნატარიუსიდგან

2). ყიფიანის ქალის მოტაცებაზედ.

8-ა ამ ნოემბერს ოლქის სასამართლომ ქ. გორში გაარჩია საქმე, რომელთაც რამდენიმე პირთ ბრალდებოდათ აზნაურის გასათხოვარის ქალის თამარა ყიფიანის მოტაცება. საქმე მდგომარეობს შემდეგში:

16-ს ენკენისთვეს 1848 წელსა სოფ. ქვიშხეთში, (გორის მაზრა) მოიტაცეს გასათხოვარი ქალი თამარა ყიფიანისა. ამ მოტაცების რამდენიმე დღის წინად ეს ქალი გაიცნა აზნაურმა დავით ნემსაძემ, რომელმაც მას არშიყობა დაუწყო და ბოლოს სთხოვა, რომ იგი მაზედ გათხოვილიყო. ქალი არ დაჰყაბულდა და გარდაწყვეტილი უარი გამოუცხადა. ამის შემდეგ მარიამობისთვეში ესევე ქალი გაიცნო სტუდენტმა ჯაფარიძემ, რომელმაც აგრეთვე სურვილი განაცხადა ამ ქალის შერთვა, რაზედაც ეს ქალი დაჰყაბულდა. მოტაცების ხუთის დღის წინად თამარა ყიფიანისამ გამოუცხადა დავით ნემსაძეს, რომ იგი თხოვდება ჯაფარიძეზე. ნემსაძემ ამ დროს სთქვა, რომ იგი ან მოჰკლავს ჯაფარიძეს, ან თავის თავს მოიკლავს, ან ამ ქალს მოიტაცებს. 16 ენკენისთვეს თამარა ყიფიანისა წავიდა სოფელ ქვიშხეთის ქალებში თავის ნათესავ გაბაშვილთან ერთად სასეირნოთ. ერთ ადგილას დასხდნენ და დაიწყეს ბაასი. რამდენიმე წამის შემდეგ მათთან მივიდა აზნაური მიშა თავზარაშვილი, მოუჯდა მათ გვერდით და დაუწყო მათ ლაპარაკი. მალე გაჩნდა ცხენით ძმა დავით ნემსაძისა ნიკოლოოზი. ამას მოჰყვა მოჰყვა მოურავი თავ. დიმიტრი აბაშიძისა ილია კაჰკაჰოვი. ნიკოლოოზ ნემსაძე ძალიან აღელვებული იყო, ცხენიდანაც არა ხტებოდა, რომ თამარა ყიფიანისას არ ეთხოვნა. ჩამოხტა ცხენიდან და სთქვა, რომ მას დიდი ხიფათი გარდახდა და ვითომ იგი აღელვა ვიღაც გლეხკაცმა შეურაცხყოფით და ლანძღვით

რამდენიმე ხნის შემდეგ ეტლით მოვიდა მეორე ძმა დავით ნემსაძისა ვასილი. ეტლს უკან მოსდევდნენ ცნობილნი გლეხკაცები დიმო სუტიაშვილი და ნიკოლოოზ ლომიძე. ნემსაძეებმა სთხოვეს თამარას ეტლით გავისეირნოთო. თამარამ ამაზე უარი გამოაცხადა. ამის შემდეგ მიშა თავზარიშვილმა ხელი სტაცა თამარ[illegible] და მეეტლეს მიხეილ ხარატოვს დაუყვირა, ახლოს მოდიო. ვასილ ნემსაძემ და მიშა თავზარიშვილმა აიყვანეს ძალათი ეს ქალი და ჩასვეს ეტლში და ცხენები თითონ გარეკეს. თამარა არა ჰყაბულდებოდა და ძალიანაცა ჰყვიროდა, მიშველეთო. მშველელი არავინ გაჩნდა და ქალს გული შეუწუხდა. მახლობლად თურმე მოელოდა დავით ნემსაძე და შეუერთდა მით ეტლს. დანარჩომი ხალხი მათ ცხენებით ახლდნენ. ასე გაიარეს მათ ცხრა ვერსი სოფ. სავანის-ძევამდისინ აქედგან ფაიტონი დაითხოვეს და სთხოვეს თამარას. ეხლა ცხენით იარეო. ამ ცხენს საქალო უნაგირი ედგა აქედგან მთებში წაიყვანეს ცხენებით ტყეში იყვნენ 18 ენკენის თვემდის, სადაც სასმელ-საჭმელი მახლობელ სოფლებიდგან მოჰქონდათ. სადაც ესენი დაბანაკდნენ იქნებოდა ორი ვერსი სოფ. ხარეგაულიდგან, შორაპნის მაზრისა, ქუთაისის გუბერნიისა. 18-ს ენკენისთვეს ამ სოფელში სურამის პოლიციის ბოქაული ტერაკოფოვი ოცის ჩაფრით, რომლებიც გამოსდგომიყვნენ მომტაცებელთ. ბოქაული ჩაფრებით წავიდა იქ სადაც ქალსა მალამდნენ და იქიდგან ის ქალი წამოიყვანა ჯერ სოფ. ხერაგაულში ვასილ ნემსაძის სახლში მერე კი მშობლებს ჩააბარა სოფ. ქვიშხეთში. რაც ბოქაული გამოუცხადდა [illegible] დროს იქ იყვნენ მხოლოთ თამარა და დავით ნემსაძე, დანარჩომები გაქცეულიყვნენ. ვასილ ნემსაძის სახლში თამარამ სთხოვა ბოქაულს, რომ აყალ-მაყალს ნუ ასტეხამო და ეს საქმე სრულებით მოსპეო ჩასწრეო, რომ მე ჩემის ნებით გავყე დავით ნემსაძესაო. ამის გარდა დავით ნემსაძის თხოვნით თამარამ მისცა ამისთანა წერილი: „დათიკო, იმედი მაქვს შეასრულებ ჩვენს გარდაწყვეტილებას და მოხვალ ჩემს წასაყვანათ 16 ენკენისთვეს“ ტყეში დავითმა რამდენჯერმე სთხოვა თამარასა, წავიდეთ სოფელში ჯვარი დავიწეროთო რაზედაც თამარამ უპასუხა: „ჯვარს დავიწერ შენზედ მხოლოდ მაშინ, რომ ჩემს სახლში წამიყვანო ე. ი. სოფ. ქვიშხეთშიო“

სასამართლოში დამნაშავეთ გამოაცხადეს, რომ მართალია ქალი მოვიტაცეთ მაგრამ იმისათვის კი არა, რომ მას ჯვარი დაეწერა დავითზედ, არამედ იმისათვის რომ ჯავრი ამოეყარათ თამარაზედ, რადგანაც მან დაარღვია პირობა დავითთან და დაპირებისამებრ მან ჯვრის წერაზედ უარი განაცხადა.

სასამართლომ გარდაუწყვიტა ციხეში დაპატიმრება დავით ნემსაძეს რვა თვით. ნიკოლოზ ნემსაძეს ორის თვით, დანარჩომებს ოთხ-ოთხი თვით.

დეპეშები

(რუსეთის დეპეშათა სააგენტოსაგან).

დურბანი. 6 ნოემბერი. „რეიტერის სააგენტო“. ლედისმიტიდგან „Times of Natal“-ის მიერ მიღებულ დეპეშაში ნათქვამია, რომ 28 ოქტომბერს იერიშის დროს ინგლისელებმა ბურები რამდენჯერმე უკან დასწიესო და ბოლოს ბურები სრულიად განდევნეს დაჭერილ ადგილებიდგან. ბურებმა დაჰკარგეს 700—800 კაციო.

ლონდონი. „Daily Mail“-ს ლორენცო-მარკეზედგან ატყობინებენ, რომ როგორც მოსულის ცნობებიდგანა სჩანს, 10,000 ბური პიტერმარიცბურგიდგან გენერალ ბულერის ჯარს უცდიდა. გენერლები ჟუბერი და ბოტა დიდის რაზმებით სდგანან, რათა ბულერი შეაჩერონ. გენერლები ჰფიქრობდენ, რომ ომი კოლენზოსა და ესტკორტის შუა მოხდებაო.

როგორც „Daily News“-ს კაპშტატიდგან ატყობინებენ, ბულლერს თავისი მთავარი სადგომი დეაარში გად[illegible]ქვს, სადაც დიდი მზადებაა.

„Times“-ს ატყობინებენ კინგსტოუნიდგან: „მაიორი ოლივეე 50 კაცით ბურგერსდორპიდგან ჯეშსტონში მოვიდა, ცოტა ხანს უკან ორანჟენს რესპუბლიკის დროშა აღმართა და გამოაცხადა, რომ ქალაქი რესპუბლიკისათვის შემიერთებიაო“.

გაზეთებს ლორენცო-მარკეზედგან ატყობინებენ, რომ ლედისმიტში ინგლისის ჯარის კაცნი სახადისაგან ხდებიან ავადაო.

ბერლინი. 8 ნოემბერი. „ვოლფის სააგენტო“. ერთი აქაური გაზეთი აცხადებს, რომ გუშინ პრეტორიიდგან ლედი-სმიტში 20 მატარებელი იქმნა გაგზავნილი ტყვეების გადმოსაყვანადაო.

პეტერბურგი. 8 ნოემბერს პეტრე-პავლეს ტაძარში ბრძანდებოდნენ ხელმწიფე იმპერატორი და დედოფალი ალექსანდრა თეოდორეს ასული.

პარიზი. უმაღლესი სასამართლო. დერულედი გამოტყდა, რომ მინდოდა კონსტიტუცია დამერღვია, და სთქვა, ფელიქს-ფორს ვსთხოვე სახელმწიფოში ცვლილება მოეხდინა.—ფორმა მომიგო, ამ თანამდებობაზედ კონსტიტუციის ძალით ვიქმენ არჩეული, ამიტომ კონსტიტუციას დარაჯობს [illegible] წევო. დერულედმა სთქვა კიდევ, რომ პროკლამაცია მოვამზადე რომელიც ამ სიტყვებით თავდებოდა: „საპარლამენტო რესპუბლიკის დღენი დათვლილია, გაუმარჯოს პლებისციტარულს რესპუბლიკასაო!“

ესტკორტი. იუწყებიან, რომ ჟუბერი სამხრეთისაკენ მიდისო მაიორს ტორნეკროვს მცირე რ[illegible]ზმით წარსულ ღამეს შეტაკე[illegible] ჰქონდა მტერთან მოკლულ იქმ[illegible] 2 ბური.

ლონდონი. დღეს გარდაიცვალა ლედი სალისბიური

როგორც კაპშტადტიდგან იუწყებიან, ბურებს ჯერ არ დაუჭ[illegible]რიათ ბურგერსდორპი.

კაპშტადტი. ოლქებს: კოლსბერგსა, სტეინბერგსა, ალბერგს[illegible] მოლტენოსა, ალივენ-ნორტს[illegible] უედგაუზსა, გლენგრეისა, კუინსტაუმსა და კატკარტში სამხედრო დროის წეს-რიგი იქმნა გამოცხადებული. პროკლამაციაში მცხოვრებთ სთხოვენ, არავითარი ყურადღება არ მიაქციონ ორანჟ[illegible] რესპუბლიკის მიერ გამოცემულ[illegible] პროკლამაციას, რომელშიაც ლაპარაკია, კაპის ახალშენის ნაწილის შეერთების შესახებ.

ლონდონი. საღამოს გაზეთებში მოთა[illegible]ულია დეპეშა ესტკორტიდგან, [illegible]ომელიც იუწყება, რომ ლედი სმიტთან ბრძოლა მო[illegible] და 3 ნოემბერს; ბრძოლამ ნა[illegible] დღევის ორს საათამდე გასტანა. ბევრი ბური იქმნა მოკლული, ბევრიც ტყვედ წაყვანილიო.

ლორენცო-მარკეზი. პრეზიდენტს შტეინს მიუღია მოსამართლის გერცოგისაგან დეპეშა, რომელშიაც იუწყება, რომ ბერკლი, ვესტ-დუგლასი და გრიკვიტაუნი დავიპყრეო.

ვინძზორი. რკინის გზის სადგური სადღესასწაულოდ არის მორთული. აუარებელმა ხალხმა მოიყარა თავი. ნაშუადღევის 2 საათზედ ადრე მოვიდა იმპერატორი და იმპერატრიცა გერმანიისა. დაჰხვდნენ პრინცი უელისისა, ჰერცოგნი კე[illegible]რიჯისა და იორკისა, იმპერატორი და იმპერატრიცა სასახლეში წავიდნენ.

ორანჟ რივერი. ინგლისის ჯარი, ორანჟეს მდინარის ზემოდ თავ-მოყრილი, როგორც ამბობენ, ამ კვირასვე გაემართება კიმბერლეის გასანთავისუფლებლად. ბურებიც დიდს მხნეობას იჩენენ კიმბერლეის დასავლეთით.

მადრიდი. ერთი კაცი შავის ჭირით გახდა ავად პორტუგალიის სოფელ ალპედრენში, რომელიც საზღვრის მახლობლად მდებარეობს. პორტუგალიის მთავრობამ საჭირო ზომები მიიღო.